

Φοιτητικός Αρχιτεκτονικός και Εικαστικός Διαγωνισμός Ιδεών για τη Διαμόρφωση του Μνημειακού Χώρου

στην Είσοδο του Κτιριακού Συγκροτήματος του ΕΜΠ επί της οδού Πατησίων.

Φωτ. Μανώλη Βερνάρδου http://archaeologia.eie.gr/archaeologia/En/arxeio_more.aspx?id=206

1. Σκοπός και Αντικείμενο του Διαγωνισμού

Το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών διοργανώνουν ανοιχτό φοιτητικό αρχιτεκτονικό και εικαστικό διαγωνισμό ιδεών για τη διαμόρφωση της περιοχής της εισόδου και του προαυλίου του κτιριακού συγκροτήματος του ΕΜΠ και της ΑΣΚΤ επί της οδού Πατησίων.

Για πολλές δεκαετίες οι πόρτες του ΕΜΠ από την οδό Πατησίων παρέμεναν κλειστές, αποκλείοντας την είσοδο από το σημείο όπου αρχικά προβλεπόταν να γίνεται η κύρια πρόσβαση στο συγκρότημα.

Εδώ και λίγο καιρό, η διοίκηση των δυο ιδρυμάτων έχει επιχειρήσει να ανοίξει την 'φυσική' αυτή πρόσβαση. Το άνοιγμα αυτό αποτελεί ένα κυριολεκτικό άνοιγμα της πόρτας επί της οδού Πατησίων, αλλά και ένα μεταφορικό άνοιγμα προς την ευρύτερη ελληνική κοινωνία.

Στο όλο εγχείρημα της συγκρότησης αυτού του διαγωνισμού συνέβαλε σημαντικά η ομάδα 'Άνοιχτού Δικτύου / 50 Χρόνια Πολυτεχνείο' που συγκροτήθηκε με αφορμή την 50^η επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου το Νοέμβριο του 1973, από ανθρώπους που συμμετείχαν στα γεγονότα. Ιδιαίτερα σημαντικές ήταν οι προτάσεις τους και οι ιδέες τους για την ενίσχυση της μνήμης και την επιστημονική τεκμηρίωση των ιστορικών γεγονότων.

Επισημαίνεται ότι η κεντρική πύλη της εισόδου, θα παραμείνει κλειστή, για λόγους σεβασμού της μνήμης των γεγονότων της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Θα ανοίξουν όμως οι δυο πλευρικές πύλες που επιτρέπουν την άμεση πρόσβαση από και προς την οδό Πατησίων.

2. Περιοχή Μελέτης

Η περιοχή μελέτης αφορά την περιοχή ανάμεσα στα δυο κτίρια που έχουν πρόσωπο στην οδό Πατησίων και στεγάζουν τη Σχολή Καλών Τεχνών (αριστερά) και την Πρυτανεία (δεξιά).

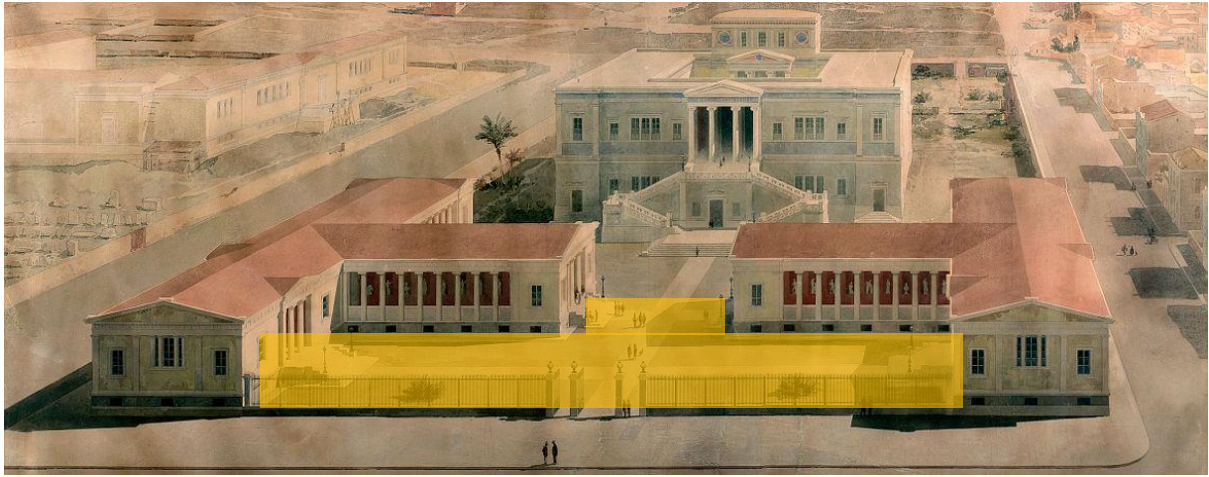
Τα δυο αυτά κτίρια είναι μέρος ενός ενιαίου και συνεκτικού συγκροτήματος που σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Λύσανδρο Καυταντζόγλου.¹ Ανεγέρθηκαν μεταξύ των ετών (1862-1876), μαζί με το κεντρικό κτίριο της Αρχιτεκτονικής Σχολής (κτίριο Αβέρωφ).² Το συγκρότημα αποτελεί κληροδότημα των ομογενών Νικολάου Στουρνάρη, Μιχαήλ και Ελένης Τοσίτσα, και του Γεωργίου Αβέρωφ. Στον 20^ο αιώνα, το συγκρότημα του ΕΜΠ συνέχισε να αναπτύσσεται προς τα ανατολικά με τα κτίρια Γκίνη (1930-35), Τοσίτσα και Μπουμπουλίνας (1950-57).³

¹ Δημήτρης Φιλιππίδης, *Η Ζωή και τό Έργο του Αρχιτέκτονα Λύσανδρου Καυταντζόγλου (1811-1885): τό ιστορικό άποτύπωμα ώς όδηγός συνεκδοχικών παρεμβάσεων και διαμεσολαβήσεων μέ τό παρόν* (Αθήνα: Ύπουργείο Πολιτισμού, Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ, 1995).

² Κώστας Μπίρης, *Ιστορία του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου μέχρι της ιδρύσεως των Ανωτάτων Σχολών* (Αθήνα, 1957), <https://www.politeianet.gr/books/mpiris-i-kostas-athina-istoria-tou-ethnikou-metsobiou-polutechneiou-179958>; Κώστας Μπίρης, *Αι Αθήναι, από του 19ου εις τον 20ον Αιώνα* (Αθήνα: Μέλισσα, 1966); Μάρω Μ Καρδαμίτση-Αδάμη, 'Οδός Πατησίων: Πανεπιστήμια και Σχολεία', *Καθημερινή/Επτά Ημέρες*, 28 Μάρτιος 1999, 15-18.

³ https://archaeologia.eie.gr/archaeologia/gr/arxeio_more.aspx?id=206

Η περιοχή μελέτης σημειώνεται στις παραπάνω φωτογραφίες με κίτρινο χρώμα.

Μέσα στην περιοχή αυτή υπάρχουν έξι διακριτά σημεία ειδικού ενδιαφέροντος για τα οποία οι συμμετέχοντες καλούνται να προτείνουν το σχεδιασμό της χωροθέτησης, συνύπαρξης και πιθανής συσχέτισης μεταξύ τους. Τα σημεία αυτά αφορούν το φυλάκιο εισόδου, την ιστορική πόρτα, το γλυπτό κεφαλής, τη στήλη πεσόντων φοιτητών Κατοχής, μια νέα αναγραφή των νεκρών της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, και το χώρο έκθεση στο κτίριο της Πρυτανείας).

Άποψη της περιοχή μελέτης

Το ζητούμενο του διαγωνισμού είναι η σύνθεση των επιμέρους αυτών χωρικών και νοηματικών ενοτήτων σε ένα, όσο το δυνατόν ενιαίο και συνεκτικό σύνολο. Ο σχεδιασμός θα πρέπει να λάβει υπόψιν ότι το συγκρότημα των κτιρίων και του υπαίθριου χώρου είναι κηρυγμένα μνημεία.

Ακολουθεί αναλυτική περιγραφή των επιμέρους αυτών ενοτήτων:

2.1 Φυλάκιο Εισόδου

Θα πρέπει να σχεδιαστεί ένα νέο φυλάκιο για την πύλη που έχει ανοίξει στην οδό Πατησίων. Αυτή τη στιγμή έχει τοποθετηθεί ένα προκατασκευασμένο προσωρινό φυλάκιο στην δεξιά πλευρά μακρύοντας από την Πύλη της Πατησίων.

Το νέο φυλάκιο θα πρέπει να τοποθετηθεί στην αριστερή πλευρά, στο αντίστοιχο παρτέρι. Θα πρέπει να είναι σχετικά κοντά στην πόρτα ώστε να μπορεί να έχει εποπτεία της εισόδου και να μπορεί να δώσει πληροφορίες σε όποιον θέλει να μπει στο ίδρυμα.

Το φυλάκιο θα πρέπει να είναι διακριτικό και με μικρό μέγεθος, εξασφαλίζοντας όμως τις συνθήκες λειτουργικότητας και άνεσης για τους φύλακες η εργασία των οποίων απαιτεί να πρέπει να μπορούν να παραμείνουν εκεί για πολλές ώρες, συχνά υπό αντίξοες συνθήκες.

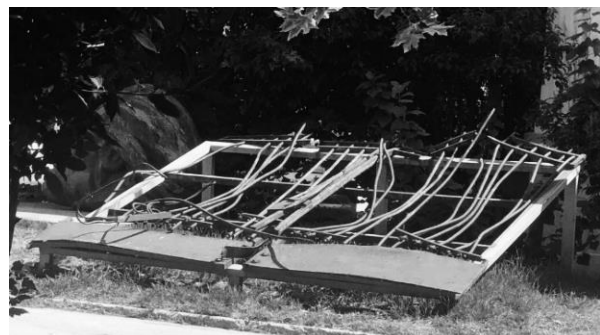
Ο σχεδιασμός θα πρέπει να περιλαμβάνει γραφείο με υπολογιστή, ερμάριο φύλαξης προσωπικών αντικειμένων, μικρό ψυγείο και WC. Η θέρμανση και ψύξη του φυλακίου θα γίνεται με κλιματισμό και θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν κατά το σχεδιασμό η ένταξη της εξωτερικής μονάδας. Ιδιαίτερη σημασία στο σχεδιασμό θα πρέπει να δοθεί και στους υπαίθριους ή/και ημιυπαίθριους χώρους που θα περιβάλλουν το φυλάκιο, καθώς και τη φύτευση που το περιβάλλει.

Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να μελετήσουν τα υπάρχοντα φυλάκια των οδών Στουρνάρη και Τσιτσα και να συζητήσουν με τους φύλακες για τις ανάγκες και απαιτήσεις της εργασίας τους.

2.2 Ιστορική Πόρτα

Πρόκειται για την κατεστραμμένη πόρτα πάνω από την οποία πέρασε το στρατιωτικό άρμα μάχης το βράδυ της 17^{ης} Νοεμβρίου 1973, προκειμένου να μπορέσει να μπει η αστυνομία και ο στρατός εντός του συγκροτήματος όπου ήταν κλεισμένοι οι εξεγερμένοι.

Η ιστορική πόρτα αυτή τη στιγμή εκτίθεται στο προκήπιο του κτηρίου της πρυτανείας, δίπλα στο γλυπτό της κεφαλής και έχει διάσταση 3.80 x 3.20. Οι συμμετέχοντες καλούνται να προτείνουν το σημείο και τον τρόπο έκθεσης της πόρτας με τρόπο που αναδεικνύει το πιο σημαντικό ίσως υλικό κατάλοιπο των γεγονότων της εξέγερσης του Πολυτεχνείου του 1973.

https://empisteutiko.gr/wp-content/uploads/2021/11/1711_polytexneio-640x375.jpeg
https://cdn1.neoskosmos.com/uploads/sites/3/2023/11/pili-PRINT_77735-e1699756979435-1024x576.jpg

Αξίζει να σημειωθεί ότι πλήθος καλλιτεχνικών έργων που αφορούν τα γεγονότα εκείνων των ημερών, έχουν χρησιμοποιήσει την περιοχή της εισόδου αλλά και την ίδια την πόρτα, ως συμβολικό στοιχείο που μπορεί να φέρει πλήθος νοημάτων.⁴ Ενδεικτικά, ο Γιάννης Ρίτσος γράφει: «Πάνω σε τούτη την πεσμένη πόρτα δώσαμε ξανά τον όρκο της νειότης, της ζωής, της λευτεριάς.»

Η πόρτα αποτελεί μνημείο τόσο με την κυριολεκτική όσο και τη συμβολική έννοια του όρου και γι' αυτό χρειάζεται να αναδειχθεί και να προστατευτεί. Εκτός από την ανάδειξή της, η πόρτα θα πρέπει να συντηρηθεί με μέσα που θα την προστατεύουν από τη φθορά, αλλά δεν θα αλλοιώνουν τη μορφή της και την πατίνα που άφησε πάνω της ο χρόνος. Οποιαδήποτε πρόσθετα στοιχεία χρειαστούν θα πρέπει να είναι διακριτικά, να μην κυριαρχούν αλλά να αναδεικνύουν την παρουσία της. Η όλη ανάδειξη θα πρέπει να διέπεται από πνεύμα λιτότητας.

2.3 Γλυπτό Κεφαλής και Βάση

Το γλυπτό *‘Προς Τιμήν των Θυμάτων’* είναι ένα γλυπτό από σφυρήλατο χαλκό (διαστάσεις περίπου 1.20x1.20x1.20), που φιλοτέχνησε ο καλλιτέχνης Μέμος Μαρκής το 1977. Εκτέθηκε για πρώτη φορά στην αναδρομική έκθεση του καλλιτέχνη που έγινε στην Εθνική Πινακοθήκη της Αθήνας το 1979. Κατόπιν πρότασης της ΕΦΕΕ δωρίστηκε στο ΕΜΠ, στη μνήμη των νεκρών του 1973.

Το γλυπτό, έχει τοποθετηθεί πάνω σε μαρμάρινη βάση διαστάσεων 2.80x3.80x0.15 στην οποία αναγράφεται ο στίχος του Κάλβου «Θέλει Αρετή και Τόλμη η Ελευθερία.»

Λόγω του μεγάλου βάρους του γλυπτού αλλά και της σύνθετης βάσης που έχει δημιουργηθεί για τη στήριξή του, θα παραμείνει στην υπάρχουσα θέση.

Το γλυπτό της κεφαλής που δεσπόζει στο χώρο, εκφράζει την πτώση αλλά και την ανάταση, την ένταση της θέλησης του νέου αγωνιστή για τη ζωή και την ελευθερία. Όπως έχει δηλώσει ο δημιουργός του,⁵ είναι αφιερωμένο σε όλους τους νέους που έπεσαν για την ελευθερία είτε την περίοδο της κατοχής, είτε της δικτατορίας.

https://www.makris-memoszizi.gr/wp-content/uploads/2017/01/MMarch_068.jpg

Επίσης, για την πεσμένη πόρτα, ο ίδιος έχει πει ότι εκφράζει τη βίαιη πράξη της δικτατορίας και ότι από μόνη της δεν μπορεί να εκφράσει την ανθρώπινη διάσταση του γεγονότος. Έχει πει όμως ότι μπορεί να συνυπάρχει με το γλυπτό της κεφαλής ακόμη και στην ίδια βάση

⁴ ‘Πολυτεχνείο: Εικαστική Μαρτυρία’ (Αθήνα, 1986); Δες επίσης και: Amantes Amentes, ‘10 έργα τέχνης για την εξέγερση του Πολυτεχνείου’, Στο δρόμο της Ποίησης (blog), 17 Νοέμβριος 2021, <http://dromospoihs.gr/2021/11/17/polytexneio/>.

⁵ ‘Πολυτεχνείο: Εικαστική Μαρτυρία’.

Το γλυπτό της κεφαλής με την βάση, πιο πίσω φαίνεται η στήλη πεσόντων φοιτητών κατοχής.
<https://rosetabooks.files.wordpress.com/2017/11/2.jpg?w=500&h=375>

2.4 Στήλη Πεσόντων Φοιτητών Κατοχής

Αυτή τη στιγμή, δίπλα στο γλυπτό της κεφαλής του Μακρή υπάρχει μαρμάρινη στήλη που αναγράφει τα ονόματα των πεσόντων φοιτητών από την περίοδο της κατοχής. Η στήλη έχει διάσταση 0.93x2.10x0.30.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, το γλυπτό της κεφαλής, λόγω και των βιωμάτων του Μακρή,⁶ έχει μεγαλύτερη συνάφεια με τον αγώνα της περιόδου της κατοχής, άρα και με την υπάρχουσα στήλη των πεσόντων

2.5 Αναγραφή Νεκρών της Εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Σε άμεση συνάφεια με την ιστορική πόρτα θα πρέπει να προταθεί ένας τρόπος αναγραφής των ονομάτων των νεκρών που έπεσαν στους δρόμους της Αθήνας κατά το πενήνήμερο της λαϊκής εξέγερσης του 1973, οι οποίοι ήταν φοιτητές και απλοί πολίτες.

Όπως επισημαίνει η ομάδα του Ανοιχτού Δικτύου 50 Χρόνια Πολυτεχνείο:

«είναι γνωστό και η πρόσφατη ιστορική έρευνα το τεκμηριώνει, ότι η εξέγερση που, με επίκεντρο το Πολυτεχνείο, κίνησε την ιστορία στη χώρα μας το '73, είναι ένα γεγονός με δύο αδιαχώριστες συνιστώσες. Από τη μια πλευρά η φοιτητική κατάληψη που χωρίς αυτή

https://www.makris-memoszizi.gr/wp-content/uploads/2017/01/MMarch_068.jpg

⁶ 'Χρονολόγιο – Μέμος & Ζιζή Μακρή – Memos & Zizi Makri', ημερομηνία πρόσβασης 14 Ιανουάριος 2025, <https://www.makris-memoszizi.gr>.

και ιδιαίτερα χωρίς το ραδιοσταθμό της, η εξέγερση δεν θα είχε συμβεί. Από την άλλη, οι χιλιάδες λαού στους δρόμους τις τρεις ημέρες της κατάληψης και ιδιαίτερα τις δύο επόμενες, με τις επίμονες διαδηλώσεις άοπλων απέναντι στα τανκς και τα πυρά της δικτατορίας, χωρίς τις οποίες το γεγονός θα ήταν μόνο μια αντιδικτατορική φοιτητική διαμαρτυρία. Για αυτό το λόγο τα ονόματα των πεσόντων πολιτών έχουν θέση στο μνημείο του Πολυτεχνείου. Για τον ίδιο λόγο, όταν συλλογίζομαστε τα γεγονότα του Πολυτεχνείου αυτό που μένει στον πυρήνα είναι το πάθος για την ελευθερία, η αλληλεγγύη, ο ηρωισμός, είναι το έπος του αγώνα που υπερβαίνει το πένθος του θανάτου.»

Σύμφωνα με έρευνα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών υπάρχουν 24 πλήρως τεκμηριωμένες περιπτώσεις επώνυμων νεκρών των γεγονότων του Νοεμβρίου 1973.⁷ Το ζήτημα όμως του ακριβούς αριθμού των νεκρών παραμένει ακόμα και σήμερα δυσεπίλυτο πρόβλημα και ο κατάλογος αυτός λοιπόν θεωρείται ακόμα 'προσωρινός.'

Η αναγραφή λοιπόν, με τον τρόπο που θα προτείνουν οι συμμετέχοντες, θα πρέπει να περιλαμβάνει τα 24 αυτά ονόματα, αλλά να προβλέπει τη δυνατότητα προσθήκης ονομάτων, εάν η ιστορική έρευνα φέρει νέα στοιχεία στο μέλλον.

2.6 Χώρος Έκθεσης στο Κτίριο της Πρυτανείας

Στο ισόγειο του κτιρίου της πρυτανείας έχει δημιουργηθεί χώρος έκθεση με οπτικό και άλλο υλικό από την εξέγερση του Νοέμβρη του 1973. Σε αυτή τη φάση δεν προτείνεται η διαμόρφωση της έκθεσης. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λάβουν υπ' όψιν τη χωροθέτηση αυτής της έκθεσης και στην πρότασή τους και να προτείνουν τρόπους που να βοηθούν του επισκέπτες να κατευθυνθούν προς την έκθεση.

Ο χώρος έκθεσης στο κτίριο της πρυτανείας
https://www.ntua.gr/media/k2/items/cache/9880c821bdbf8aaf75e475bdb5d55822_L.jpg

⁷ Λεωνίδας Καλλιβρετάκης, 'Πολυτεχνείο '73: Το ζήτημα των θυμάτων: Νεκροί και τραυματίες', στο Πολυτεχνείο '73: ρεπορτάζ με την Ιστορία, τ. 2 (Αθήνα: Φιλιππότης, 2011), 38–55,

3. Προϋποθέσεις και Όροι Συμμετοχής στο Διαγωνισμό

Στο διαγωνισμό μπορούν να λάβουν μέρος φοιτητές όλων των σχολών Αρχιτεκτονικής και Καλών Τεχνών της Ελλάδας και της Κύπρου. Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται ιδιαίτερα να δημιουργήσουν κοινές ομάδες που θα αποτελούνται από φοιτητές και των δυο σχολών, προκειμένου να απαντήσουν στα διεπιστημονικά ζητήματα του τίθενται από το διαγωνισμό, με όσο το δυνατόν πληρέστερο τρόπο. Οι συμμετέχοντες πρέπει να έχουν την φοιτητική ιδιότητα μέχρι την ημερομηνία της παράδοσης των εργασιών. Σε περίπτωση ομάδας πρέπει όλα τα μέλη της να πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις.

Στο διαγωνισμό δεν μπορεί να λάβει μέρος οποιοδήποτε πρόσωπο που συνδέεται με τα μέλη της επιτροπής σύνταξης του διαγωνισμού, καθώς και της κριτικής επιτροπής, είτε επαγγελματικώς είτε έχοντας συγγένεια πρώτου βαθμού.

Όσοι ενδιαφέρονται να λάβουν μέρος στο διαγωνισμό, μπορούν να εγγραφούν, έως τις 5 Μαρτίου 2025, στέλνοντας email στη διεύθυνση competition_patisation@arch.ntua.gr, αναφέροντας στον τίτλο μόνο την λέξη 'Εγγραφή', έτσι ώστε να μπορεί να υπάρχει άμεση επικοινωνία μαζί τους.

4. Ερωτήματα για Συμπληρωματικές Πληροφορίες

Οι συμμετέχοντες μπορούν να υποβάλλουν ερωτήματα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στη διεύθυνση competition_patisation@arch.ntua.gr, έως τις 5 Μαρτίου 2025. Οι απαντήσεις στα ερωτήματα θα κοινοποιηθούν σε όλους τους Συμμετέχοντες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 10 Μαρτίου 2025.

5. Παραδοτέα

- Έως τρεις τυπωμένες πινακίδες A1, κατακόρυφου προσανατολισμού, στερεωμένες σε σταθερό χαρτόνι. Οι πινακίδες θα πρέπει να περιέχουν κατ' ελάχιστον:
 - Τοπογραφικό της περιοχής επέμβασης όπου θα φαίνονται και τα έξι σημεία παρέμβασης, καθώς και ο τρόπος συσχέτισής τους, σε κλίμακα 1:150.
 - Σχέδια του φυλακίου (κατόψεις, τομές και όψεις) σε κλίμακα 1:20.
 - Αξονομετρικές και προοπτικές απεικονίσεις των χώρων επέμβασης με τρόπο που να εξηγούν την πρόταση.
 - Τεύχος μεγέθους A3, έως 10 σελίδες, που θα περιέχει αναλυτικό κείμενο με το σκεπτικό της πρότασης, διαγράμματα της ιδέας, καθώς και απεικονίσεις της πρότασης.
 - Ένα φάκελο στον οποίο θα υπάρχει USB stick με ψηφιακά αρχεία της πρότασης. Στο USB θα πρέπει να υπάρχουν τέσσερις φάκελοι. 1. ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ: Θα περιέχει τις πινακίδες σε μορφή jpg. 2. ΤΕΥΧΟΣ Το ψηφιακό τεύχος σε μορφή pdf. 3. ΣΧΕΔΙΑ: Θα περιέχει τα σχέδια σε μορφή jpg. 4. ΕΙΚΟΝΕΣ: Θα περιέχει μεμονωμένες εικόνες επιλογής των συμμετεχόντων που έχουν χρησιμοποιηθεί στις πινακίδες και στο τεύχος σε μορφή jpg.
- Όλα τα αρχεία θα πρέπει να έχουν συμπίεστεί ώστε κανένα να μην ξεπερνά τα **20MB**.
- Ένα κλειστό/σφραγισμένο φάκελο μέσα στον οποίο θα υπάρχει ένα χαρτί A4 με τα ονόματα τηλέφωνα και ηλεκτρονικές διευθύνσεις των διαγωνιζομένων όπως επίσης και τη σχολή στην οποία φοιτούν. Εκεί θα πρέπει να δηλώνεται με σαφήνεια ποιος θα είναι τυπικά ο αποδέκτης του χρηματικού βραβείου.

6. Προθεσμία, Τόπος και Τρόπος Υποβολής των Προτάσεων

Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων είναι η 5η Μαΐου 2025 12:00 μεσημέρι, στη γραμματεία της σχολής αρχιτεκτόνων, κτ. Τοσίτσα, Πατησίων 42.

Τα παραδοτέα θα πρέπει να παραδοθούν σε αδιαφανή συσκευασία διάστασης A1, τυλιγμένα με καφέ χαρτί συσκευασίας. Συνοδευτικά μέσα στη συσκευασία οι συμμετέχοντες μπορούν να συμπεριλάβουν, αν θέλουν, στοιχεία υλικότητας της πρότασης. Η συνολική συσκευασία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διαστάσεις 60x85x10εκ.

Σε κανένα παραδοτέο δεν πρέπει να μπορεί να φαίνεται η ταυτότητα των συμμετεχόντων. Κάθε ομάδα θα πρέπει να δημιουργήσει έναν εξαψήφιο κωδικό που θα πρέπει να συνοδεύει κάθε παραδοτέο. Ο κωδικός αυτός θα πρέπει να αναγράφεται με **λατινικά** ψηφία ύψους 8 χιλ. και θα αποτελείται από 2 κεφαλαία γράμματα και 4 αριθμούς. Ο ίδιος κωδικός θα αποτελεί και τον τίτλο των ψηφιακών αρχείων (π.χ. AB1375_rinakida). Ο ίδιος κωδικός θα πρέπει να υπάρχει και έξω από τον σφραγισμένο φάκελο που θα περιέχει τα ονόματα των διαγωνιζομένων.

7. Χρονοδιάγραμμα Διαγωνισμού

Προκήρυξη Διαγωνισμού	- 19 Φεβρουαρίου 2025
Λήξη Προθεσμίας Υποβολής Ερωτημάτων	- 5 Μαρτίου 2025
Ανακοίνωση Απαντήσεων στα Ερωτήματα	- 10 Μαρτίου 2025
Προθεσμία Υποβολής Συμμετοχών	- 5 Μαΐου 2025 12:00 μεσημέρι
Ανακοίνωση αποτελεσμάτων	- 16 Ιουνίου 2025

8. Δημοσιοποίηση Αποτελεσμάτων και Έκθεση

Τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν στις 16 Ιουνίου 2025, στην ιστοσελίδα της αρχιτεκτονικής σχολής. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων θα στηθεί έκθεση με τις υποβληθείσες μελέτες στο κτίριο της πρυτανείας. Επίσης, υπάρχει η πρόθεση να δημιουργηθεί ιστοσελίδα με όλες τις κατατεθειμένες προτάσεις.

9. Σύνοψη Κριτικής Επιτροπής

Η κριτική επιτροπή θα ανακοινωθεί εγκαίρως πριν την υποβολή των προτάσεων.

Οι κριτές δεν επιτρέπεται να έχουν λάβει γνώση της εργασίας ή του ονόματος των διαγωνιζομένων. Κατά τη διάρκεια της κρίσης θα τηρηθεί αυστηρή μυστικότητα των συζητήσεων. Η έκθεση αξιολόγησης της επιτροπής θα πρέπει να είναι σαφής και εμπεριστατωμένη.

10. Διαδικασία Κρίσης – Κριτήρια Αξιολόγησης Προτάσεων

Η απόφαση της κριτικής επιτροπής είναι οριστική και υποχρεωτική για τους αγωνοθέτες. Μετά την απονομή των βραβείων και επαίνων, η κριτική επιτροπή θα προχωρήσει στην αποσφράγιση των φακέλων για να γίνει η διασταύρωση των ονομάτων των βραβευθέντων. Εάν μετά την αποσφράγιση αποδειχθεί ότι ο συντάκτης μιας εκ των βραβευθέντων μελετών δεν είχε δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό, το επόμενο βραβείο προχωρά κατά μία θέση.

Τα κριτήρια αξιολόγησης αφορούν κυρίως:

- Την αρχιτεκτονική και καλλιτεχνική ποιότητα κάθε πρότασης.
- Τη συνθετική συγκρότηση των προτάσεων καθώς και ο τρόπος με τον οποίο συγκροτούνται οι επιμέρους ενότητες σε ένα συνεκτικό σύνολο.
- Τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνεται υπ' όψιν το συμβολικό νόημα της παρέμβασης.
- Οι προτάσεις θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τις απαιτήσεις για προσβασιμότητα ΑΜΕΑ και τη διευκόλυνση ατόμων μεγάλης ηλικίας.

11. Βραβεία Διαγωνισμού

Στις καλύτερες προτάσεις που θα υποβληθούν θα απονεμηθούν τρία βραβεία και τρεις έπαινοι. Τα τρία βραβεία θα έχουν χρηματικά έπαθλα €2500, €1000 και €500 αντίστοιχα. Από τις ομάδες που θα βραβευτούν και θα διακριθούν θα ζητηθεί πιστοποίηση της φοιτητικής τους ιδιότητας.

12. Πνευματική Ιδιοκτησία

Οι βραβευθείσες μελέτες, και όσες έλαβαν έπαινο αποτελούν, σύμφωνα με την προκήρυξη, ιδιοκτησία των αγωνοθετών. Οι μελετητές των έργων διατηρούν την πατρότητά τους.

13. Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Αγραβάρας, Δαμιανός. 'Η Εξέγερση του Πολυτεχνείου ως Καλλιτεχνική Έμπνευση', 19 Νοέμβριος 2023. <https://www.ert.gr/ert-arxeio/i-exegersi-toy-polytechneioy-os-kallitechniki-empneysi/>.
- Βεριώνης Δημήτρης "Θάνατοι στη Χούντα", Τόπος, Αθήνα 2024
- Καλλιβερέτακης, Λεωνίδα. 'Πολυτεχνείο '73: Το Ζήτημα των Θυμάτων: Νεκροί και Τραυματίες'. Στο *Πολυτεχνείο '73: ρεπορτάζ με την Ιστορία*, 2:38–55. Αθήνα: Φιλιππότης, 2011. <https://helios-eie.ekt.gr/EIE/handle/10442/8782>.
- Καρδαμίτση-Αδάμη, Μάρω Μ. 'Οδός Πατησίων: Πανεπιστήμια και Σχολεία'. *Καθημερινή/Επτά Ημέρες*, 28 Μάρτιος 1999, 15–18.
- Κουκουλάς, Γιάννης, 'Όταν (ξανα)έπεσε η πύλη του Πολυτεχνείου', ΕΦΣΥΝ. 17 Νοέμβριος 2024. https://www.efsyn.gr/gallery/453686_otan-xanaepese-i-pyli-toy-polytehneioy.
- Κωστόπουλος, Τάσος. 'Το Άλλο Πολυτεχνείο'. *Εφημερίδα των Συντακτών*. Ημερομηνία πρόσβασης 14 Ιανουάριος 2025. https://www.efsyn.gr/arheio/fantasma-tis-istorias/132433_allo-polytehneio#goog_rewarded.
- Λύκαρης Ιερώνυμος *Πολυτεχνείο 1973-Το αίμα το αδικαίωτο ποτέ δεν ησυχάζει*", Καστανιώτης, Αθήνα 2023
- Μούλιος Γιώργος, 'Πολυτεχνείο: Εικαστική Μαρτυρία'. Εκπομπή ΕΡΤ, Αθήνα, 1986. <https://www.ert.gr/ert-arxeio/i-exegersi-toy-polytechneioy-os-kallitechniki-empneysi/>.
- Μπίρης, Κώστας. *Αι Αθήναι, από του 19ου εις τον 20ον Αιώνα*. Αθήνα: Μέλισσα, 1966.
- . *Ιστορία του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου μέχρι της ιδρύσεως των Ανωτάτων Σχολών*. Αθήνα, 1957. <https://www.politeianet.gr/books/mpiris-i-kostas-athina-istoria-tou-ethnikou-metsobiou-polytechneiou-179958>.
- ΣυνΩΔΗπόροι Αφιέρωμα μνήμης στην εξέγερση του Πολυτεχνείου : 'Παιδιά στην Πύλη', Ζωγράφου, 2024. https://www.youtube.com/watch?v=_xjvjjh4zY.
- Τάσιος, Θεοδόσης. 'Πολυτεχνείο και Ανασυγκρότηση'. *Καθημερινή/Επτά Ημέρες*, 17 Νοέμβριος 1996, 10–11.
- Φιλιππίδης, Δημήτρης. *Η Ζωή και τό Έργο του Αρχιτέκτονα Λύσανδρου Καυτανζόγλου (1811-1885): τό ιστορικό άποτύπωμα ως οδηγός συνεκδοχικών παρεμβάσεων και διαμεσολαβήσεων μέ τό παρόν*. Αθήνα: Ύπουργείο Πολιτισμού, Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ, 1995.
- 'Μέμος & Ζιζή Μακρή - Χρονολόγιο'. Ημερομηνία πρόσβασης 14 Ιανουάριος 2025. <https://www.makris-memoszizi.gr>.
- Amentes, Amantes. '10 έργα τέχνης για την εξέγερση του Πολυτεχνείου'. Στο *δρόμο της Ποίησης* (blog), 17 Νοέμβριος 2021. <http://dromospoihs.gr/2021/11/17/polytexneio/>.